

I praksis har bødesanktionen haft et væsentligt videre anvendelsesområde end i dansk ret.

Ved senere revisioner af kriminalloven er dens oprindelige hovedtræk bevaret, selv om institutioner til anbringelse af domfældte efterhånden findes i flere byer. Imidlertid er frihedsberøvelsen under alle omstændigheder mindre absolut end i Danmark. Ved frihedsberøvelse i form af anbringelse i et privat hjem er den anbragte alene underkastet den almindelige husorden. Selv om afsoningen sker i offentlig kriminalforsorgsinstitution, er der betydelig større kontakt med det omgivende samfund end under almindelig afsoning i Danmark. Domfældte arbejder blandt andre mennesker og har mulighed for jævnlig kontakt i fritiden med familie eller venner.

Foruden de her nævnte forskelle i retsreglerne og i kriminalforsorgens praksis, er der grund til at fremhæve en forskel på forholdene for arrestanter i Danmark og Grønland. Medens der overalt i Danmark er arresthuse med den fornødne kapacitet, er dette ikke tilfældet i Grønland. Udenfor byerne findes hverken detentioner eller arrestlokaler. Politiets stedlige repræsentanter i bygderne må tilbageholde anholdte i eget hjem, indtil transport til byen kan finde sted. I flere af byerne er der stadig kun rum, der er fælles for anholdte og berusede, der sættes i detention. Kun i de byer, hvor der er kriminalforsorgsinstitutioner, kan man anbringe arrestanter adskilt fra detentionsanbragte. På den anden side vil det ofte kunne forekomme, at en arrestant er den eneste frihedsberøvede person på stedet.

Under bemærkningerne til de enkelte bestemmelser er der nærmere redegjort for, hvilken betydning de her fremhævede forhold har haft for udformningen.

II. Fuldbyrkelse af domme m.v.

Retsplejelovens bestemmelser i kapitel 7 om fuldbyrkelse af domme i civile sager udgør et tvangsinddrivelsessystem, som i sin nuværende form afspejler de enkle samfundsforhold, som fandtes i Grønland, da retsplejeloven trådte i kraft i 1951. Siden da er den økonomiske aktivitet på alle områder steget, og et privat næringsliv så vel som et privat lånemarked har udviklet sig.

Dette har medført, at der overfor rets- og politivæsen rejses krav om bistand ved inddrivelse af tilgodehavender af mange forskellige slags. Der er pantsætning af fast ejendom og løsøre for offentlige og private lån, og der er lån mod kaution. Der er køb på afbetaling og på kredit. Der er leje af

bolig og af erhvervslokaler. Udviklingen er desuden præget af stigende økonomisk kontakt mellem Danmark og Grønland.

På familierettens og socialforsorgens område er der fremkommet nye typer af konflikter, specielt stridigheder om børn, som tidligere udspillede uden offentlige myndigheders indblanding.

På grund af denne udvikling er retsplejelovens inddrivelsessystem efterhånden blevet helt utilstrækkeligt. Det er politiets opgave at yde bistand ved inddrivelse af tilgodehavender af enhver art, og kun hvis der fremsættes indsigelse fra nogen side, skal sagen for kredsretten. Den stigende sagsmængde har gjort det vanskeligt for politiet at overkomme fogedoppgaven, og de sparsomme regler giver ikke tilstrækkelig vejledning i de mange forskelligartede problemer, der efterhånden kan opstå i disse sager. Specielt har det været følt som en mangel, at der ikke har været vejledende regler om tvangsrealisation af fast ejendom.

En reform må derfor for det første lette arbejdsopgaverne for politiet og samtidig øge inddrivelsesaktiviteten, og for det andet gennem en udbygning af regelsystemet give bedre vejledning.

Som en indledning til reformen er ved lov nr. 157 af 12. april 1978 – Folketingstidende 1977–78, sp. 4785, 5779, 8119 og 8321; tillæg A, sp. 3403; tillæg B, sp. 623; tillæg C, sp. 413 – givet nærmere regler om tvangssalg af fast ejendom. Tvangssalg af fast ejendom er ved bekendtgørelse nr. 201 af 3. maj 1978 henlagt til landsdommeren. Presset på de tvangsfuldbyrdende myndigheder for at få bistand til gennemførelse af tvangsrealisation var i de senere år steget stærkt. Det var derfor påkrævet, at der snarest blev givet mulighed for gennemførelse af tvangsrealisationer af fast ejendom i Grønland, og man fandt ikke, at gennemførelsen af bestemmelser om tvangssalg af fast ejendom burde afventes fremsættelsen af det samlede revisionsforlag til retsplejelovens kapitel 7.

Et hovedspørgsmål i forbindelse med reformovervejelserne har været, om fogedopgaverne principielt fortsat skulle høre under politiet.

Man har navnlig fra politiets side peget på, at fogedarbejdet ikke er en politiopgave, men en opgave for retterne, idet man har henvist til, at sådan er det i Danmark.

Heroverfor kan anføres, at medens afgørelser af tvister er en egentlig domstolsopgave, er bistand til fuldbyrkelse af retternes afgørelser og inddrivelse af tilgodehavender og gennemførelse af anerkendte krav på andet grundlag administrative opgaver, som må søges løst ud fra praktiske og organisatoriske overvejelser. I Danmark er kun en del gen-